12. szám

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE 2025. január 14., kedd

Tartalomjegyzék

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a klímagázokkal kapcsolatos tevékenységeket végzők képesítésére vonatkozó szabályokról szóló 1/2025. (I. 13.) EM rendelethez

398

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a klímagázokkal kapcsolatos tevékenységeket végzők képesítésére vonatkozó szabályokról szóló 1/2025. (I. 13.) EM rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A rendelet célja az Európai Unió jogának való megfelelés a fluortartalmú üvegházhatású gázokról, az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról és az 517/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. február 7-i (EU) 2024/573 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: F-gáz rendelet), valamint az ózonréteget lebontó anyagokról és az 1005/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. február 7-i (EU) 2024/590 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: ORLA rendelet) megfelelő hazai végrehajtásához szükséges szabályozás megalkotása révén.

A fluortartalmú üvegházhatású gázokra és az ózonréteget lebontó anyagokra vonatkozó közösségi szabályozás felülvizsgálatának eredményeképp 2024. március 11. napján lépett hatályba az F-gáz rendelet és az ORLA rendelet, hatályon kívül helyezve a fluortartalmú üvegházhatású gázokra vonatkozó korábbi szabályozást tartalmazó, a fluortartalmú üvegházhatású gázokról és a 842/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 517/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet, illetve az ózonréteget lebontó anyagokra vonatkozó szabályozást tartalmazó, az ózonréteget lebontó anyagokról szóló, 2009. szeptember 16-i 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet.

Az új rendeletek célja, hogy a hűtéstechnikában használt, a környezetre és a klímára nagy veszélyt jelentő anyagok kereskedelmét és felhasználását még tovább szigorítsák. Az ózonréteget lebontó anyagok a magas ózonréteget lebontó potenciál miatt, a fluortartalmú üvegházhatású gázok pedig a rendkívüli üvegházhatás-fokozó képességük révén jelentenek komoly veszélyt a környezetre és a klímára.

Az ózonréteget lebontó anyagok szabályozása az Európai Unióban nem változik számottevően, azokra néhány speciális felhasználási kört (pl. katonai vagy laboratóriumi célú felhasználás) leszámítva teljes körű kereskedelmi és felhasználási tilalom vonatkozik továbbra is.

A 2050-re kitűzött klímasemlegességi célok elérése érdekében a forgalomban lévő fluortartalmú üvegházhatású gázok mennyiségét tovább csökkentik, 2035-ig a 2015. évi szinthez képest 15%-ra, egészen 2050-ig, amíg a fluortartalmú üvegházhatású gázok teljesen kivezetésre nem kerülnek. E cél elérése érdekében a fluortartalmú üvegházhatású gázok forgalomba hozatalához szükséges kvótamennyiségeket drasztikusan csökkentik. Mindezeken felül a kiosztásra kerülő kvótákért 3 eurós díjat kell megfizetni az Európai Unió felé. A közösségi szabályozás 2027. március 12. napjától kezdődően tovább bővíti a szivárgásvizsgálatra kötelezett rendszerek körét is, amely különösképpen a hűtött kisteherautókat, vasúti kocsikat, hajókat, repülőgépeket, mezőgazdasági gépeket érinti. A szigetelőanyagként használt kén-hexafluoriddal működtetett rendszerek (elektromos kapcsolóberendezések) üzembe helyezése is tovább szigorodik, tekintettel arra, hogy valamennyi fluortartalmú üvegházhatású gázt figyelembe véve, a kén-hexafluorid rendelkezik a legnagyobb globális felmelegedési potenciállal.

Az F-gáz rendelet egyértelmű célként tűzi ki, hogy a gyártók, importőrök és a felhasználók figyelme az alternatív, fluormentes anyagokra (szén-dioxid, ammónia, szénhidrogének) irányuljon.

Magyarországon a fluortartalmú üvegházhatású gázokra vonatkozó előírásokkal kapcsolatos részletszabályokat miniszteri rendeleti szinten az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtására kiadott, a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal

kapcsolatos tevékenységeket végzők képesítésére vonatkozó szabályokról szóló 60/2016. (XII. 28.) NFM rendelet (a továbbiakban: 60/2016. NFM rendelet) tartalmazza.

Az F-gáz rendeletnek és az ORLA rendeletnek való megfelelés céljából, továbbá a környezetvédelmi szempontok érvényesülését és a jogértelmezés elősegítését szem előtt tartva indokoltnak mutatkozik a 60/2016. NFM rendelet hatályon kívül helyezése, valamint új törvény, továbbá annak végrehajtását szolgáló kormányrendelet, illetve miniszteri rendelet megalkotása ebben a tárgykörben.

A miniszteri rendelet tartalmazza a klímagázokkal kapcsolatos tevékenységeket végzők képesítésére vonatkozó szabályokat, melyek a természetes személyek képzésére, továbbképzésére, vizsgáztatására, képesítési kategóriájú vállalkozások képesítésére, valamint a klímagázokkal kapcsolatos képzésen oktatási tevékenységet ellátókkal kapcsolatos képzésre és vizsgáztatásra terjednek ki.

A miniszteri rendelet – az F-gáz rendeletnek való megfelelés érdekében – részletesen tartalmazza a klímagázképzésekkel kapcsolatos előírásokat, a képzési rendszer felépítését, a képesítés megújításának szabályait, melyek kiterjednek a képzésben részt vevő személyekre, képző szervekre, illetve oktatókra egyaránt.

A miniszteri rendeletben meghatározott rendelkezések nemcsak az újonnan belépő személyek képzésére, továbbképzésére vonatkoznak, hanem a környezetre potenciálisan komoly veszélyt jelentő anyagok felhasználására tekintettel átképzési kötelezettséget is előírnak a képesített személyek számára.

A miniszteri rendelet biztosítja, hogy a jelenkor technológiai elvárásainak megfelelő, a naprakész ismeretek elsajátítását célzó képzések kerüljenek megtartásra. A képzéseket vagy a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság vagy a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság által megbízott képző szerv bonyolítja le. A képzések lebonyolítására olyan szerv bízható meg, amely egyrészt jelzi azt, hogy képzést kíván tartani, másrészt megfelel a jogszabályi követelményeknek, a benyújtott tematika és az eszközállománya alapján alkalmas arra, hogy az adott képzést lebonyolítsa.

A miniszteri rendelet meghatározza a részletes képzési díjakat, valamint az előképzettségi feltételeket is.